

Намозга айтилган аzonни эшитасизми?

17:50 / 31.10.2021 3196

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурлариға бир кўзи ожиз одам келиб:

«Эй Аллоҳнинг Расули, менинг масжидга етаклаб олиб келадиган одамим йўқ, уйимда намоз ўқийверайми?» деди.

У зот унга рухсат бердилар. У орқага қайтиб кетаётганида чақириб:

«Намозга айтилган аzonни эшитасанми?» дедилар.

«Ҳа», деди.

«Ундан бўлса, жавоб бер», дедилар».

Муслим, Абу Довуд ва Насаийлар ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдаги зикри келган кўзи ожиз одам Абдуллоҳ ибн Умму Мактум розияллоҳу анҳу бўлганлар. У кишининг уйлари масжиддан узоқ ва уни етаклаб келадиган одами йўқ эди. Шунинг учун Расулуллоҳ

соллаллоху алайхи васалламдан жамоатга келмай, уйда намоз ўқишига рухсат сўраганлар. Пайғамбар sollalloху алайхи васаллам у кишига аввал изн бериб, кейин «Намозга айтилган аzonни эшитасанми?» деб сўраганлар. Абдуллоҳ ибн Умму Мактум «Ҳа», деб жавоб қилганларида, ундай бўлса, жамоатга кел, деб рухсатни бекор қилганлар.

Уйи узоқ, кўзи ожиз, етакловчиси йўқ одамга жамоат намозидан қолишга изн бўлмаганидан кейин, бошқалар ўзлари билиб олаверсалар бўлади.

Қадимги мусулмонлар бу масалада жуда ҳам ҳушёр турганлар, жамоат намозидан ҳеч қолмасликка ҳаракат қилганлар.

Имом Муслим келтирган ривоятда машҳур саҳобий Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоху анҳу қуйидагиларни айтадилар:

«Ким эртага Аллоҳ таолога мусулмон ҳолида рўпара қилинишидан хурсанд бўлишни истаса, ана ўша намозларини аzon айтилган жойда адо этсин. Аллоҳ Набийингиз sollalloху алайхи васалламга ҳидоят суннатларини шариат қилиб берди. Албатта, ана ўшалар (жумладан, жамоат намози ҳам) ҳидоят суннатларидандир. Агар сиз мана бу кейин қолганга ўхшаб, уйингизда намоз ўқисангиз, Пайғамбарингизнинг суннатини тарқ қилган бўласиз. Агар Пайғамбарингизнинг суннатини тарқ қилсангиз, залолатга кетган бўласиз. Бизнинг ичимиизда фақат нифоқи очик-ойдин бўлган мунофиқгина жамоат намозидан қолишини кўрганман. Баъзи кишиларни икки киши кўтариб келиб, сафга турғазиб қўяр эдилар».

Имом Бухорий келтирган ривоятда Имом Ҳасан Басрий розияллоху анҳу:

«Кимни ота-онасидан бири унга шафқат этиб, жамоатдан ман қилса, гапига кирмасин», дейдилар.

Ушбу далиллардан келиб чиқиб, Ҳанбалий мазҳаби уламолари «Жамоат намози фарзи айнdir», деганлар.

Моликий, Ҳанафий ва Шофеъий мазҳаблари «Жамоат намозлари суннати муаккададир», деганлар. Улар ўз ижтиҳодларига жамоатнинг афзаллиги ҳақидаги ҳадисларни далил қиласидилар ва ушбу шиддатли ҳадислар тарғиб учун айтилган, дейдилар.

«Ҳадис ва ҳаёт» китоби асосида тайёрланди